

Barcelona 23 de Maig de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2359 15 cèntims - Atrassats, 30

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU DE BARCELONA

PERTENECE A LA BIBLIOTECA DE L'ATENEU DE BARCELONA

Aquest número ha passat
per la prèvia cen-
sura militar.

Carquinyolis Berenguer

CALDAS DE MONTBUY

“LA CONFIANZA” Confiteria i Pastisseria

Els Carquinyolis Berenguer es vénen en totes les bones pastisseries de Catalunya

Resseguiu el món sencê,
companyies, monopolis,
i en lloc hi ha carquinyolis
com els de *Cân Berengué*.

Són fets exquisidament
i el que els tasti una vegada
durà sempre al pensament
aquella dolçor sagrada.

BICICLETES
Motos
Accesoris i Sports
SANROMA
Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

VERDAGUER VINDICADO
Por UN CATALAN

PRECIO: 1 PESETA

CASA ESTABLERTA EN 1890

Carme, 51, botiga
EL REGULADOR

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar-vos les hèrnies? Voleu evitar el seu desenrotllo? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Faixes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

SU PESO aumentará rápidamente tomando

Arrenolecitina

Reconstituyente granulado

Vigoriza, da vida y bienestar

Venta en centros de específicos y farmacias

DEPOSITO: Conde del Asalto n.º 68, Farmacia

NEWCASTLE U.

Guanyador de la Copa anglesa

CONTRA

F. C. BARCELONA

Dies 24 i 25, a les 5

CAMP DE LES CORTS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

En defensa pròpia

—I no ens podran dir res?
—Res. En tot cas, que el viatge ha fet una víctima: En Joan Barco.
—Vol dir?
—Sempre, de tot, en té la culpa la premsa, i els periodistes. En Barco ha naufragat. El mateix dia del naufragi llegíem en un periòdic belga aquest títol d'un article: «Els periodistes són uns criats?» En Barco ens diu que sí, o almenys que els solen tractar com a criats.

—I qui els tracta així?

—Les empreses.

—Però no totes...

—Gairebé totes. I ademés, els periodistes tracten als periodistes, tan despectivament, com an ells les empreses. No volia anècdotes? Doncs an aquí en té una. Vostè sap que va ésser anomenat regidor En García Anné, redactor de... *La Vanguardia*. Aquest diari havia advertit que la seva redacció no ocuparia llocs públics. En García Anné en va ocupar un, i *La Vanguardia* el deixà cessant, comunicant la cessantia al públic amb tres ratlles seques. La compensació seria oferta pels seus companys, almenys dels diaris, no francament anti-directorials? No, senyor. Els seus companys han adoptat el procediment de treure-li l'Anné, del qual està, i amb raó, tot cofoi, deixant-li el García vulgar.

—Quina mala...!

—I an aquest senyor García, regidor, naturalment, ningú el coneix... Hem trigat en oferir-li un «cau d'orella», però ja el té.

PARADOX

Nou diàleg

Com en la passada setmana ens hem trobat amb el llegidor xafarder que volia fruit de les anècdotes de les jornades reials. Nosaltres li hem mostrat el nostre petit diàleg mutilat del divendres passat.

—Es inútil. No ja la detallada narració, ni la vaga al·lusió a un episodi ens està permès.

—Però per què?

—Ah! Nosaltres no ho comprenem tant de rigor. Figuri's que, segons ens ha dit un periodista, fins el franciscà senyor Caçes-Carbó, està protegit per la censura.

—Aleshores, quin remei queda?

—Callar. No recorda allò de «Zito, chileno, che passa la ronda»...? Doncs, ara, figuri's si en passen de rondes! És clar que algú és de creure que recollirà les anècdotes per a que no es perdi el gust d'aquesta època, però nosaltres, francament, desistim d'entretenir-nos amb epígrames.

«ALLÒ QUE ES DIU»

Civilització tanmateix

Ell era una dona d'aquestes que semblen artificials, i que potser, molt al fons del fons, ho són. Era una nina, una nina de carn i ossos, però amb una carn que semblava talment la porcellana de que estan fetes totes les nines cares, i uns ossos—uns ossos, val a dir—que més que ossos humans donaven la sensació dels filferros i ressorts que tenen totes les nines per esquelet.

Molt pintada i molt maquillada, amb uns ullarros brunyits de «khol» i unes pestanyes com ratlletes de tinta xina, amb un cabell ros, d'aquest ros d'aram de totes les rosses oxigenades, semblava, diem, una nina

de cara de porcellana—una mica pànfila—i ulls ex-
tàtics.

Ell també semblava artificial, com un producte d'alquimista, quelcom nascut mercès a mil fórmules i matemàtiques estranyes. En veure'l, hom diria que per a fer-lo varen tenir-se d'omplir nombrosos papers amb aquelles síntesis algebàiques tan ximpls, tan plenes de lletres hermètiques i de solucions impenetrables. Quelcom així:

$$4^x \times H - P^3 + X = EII$$

Ella i ell s'estimaren. Els dos eren un producte gairebé industrial de la civilització; estaven greument m. lalts de civilització.

S'estimaren, i hom deu preguntar si ho feren artificialment també, mitjançant fórmules algebàiques també.

**

Conseqüència d'unes nits d'insomni, foren aquells rodaments de cap, aquell basqueig, que ella—la donanina—va sentir.

Passà el temps. La dona artificial apropà a l'orella de l'home artificial els seus llavis pintats de carmí i li feu una estranya revelació, la més insospitada de les revelacions. La dona artificial, més pintada que mai, més oxigenada que mai, més maquillada que mai, es trobava en estat interessant.

Ell li va recomanar el llit, i li va donar a beure totes les metzines de noms exòtics i colors llaminers que la civilització, tanmateix, ha posat en vigor.

Llavors seguiren son curs uns dies. Després, unes hores, uns minuts, uns segons. I la dona artificial, més pintada que mai, més oxigenada que mai, més maquillada que mai, va donar a llum.

Va donar a llum un «bebé», un «bebé» deliciós, però un «bebé» de celuloide, d'aquells que s'adormen i diuen «papá» i «mamá».

Tenia la mateixa cara d'ella. Malgrat tot, ell també va arribar a descobrir que el nano li tenia certa retirada.

ANGEL MARSÁ

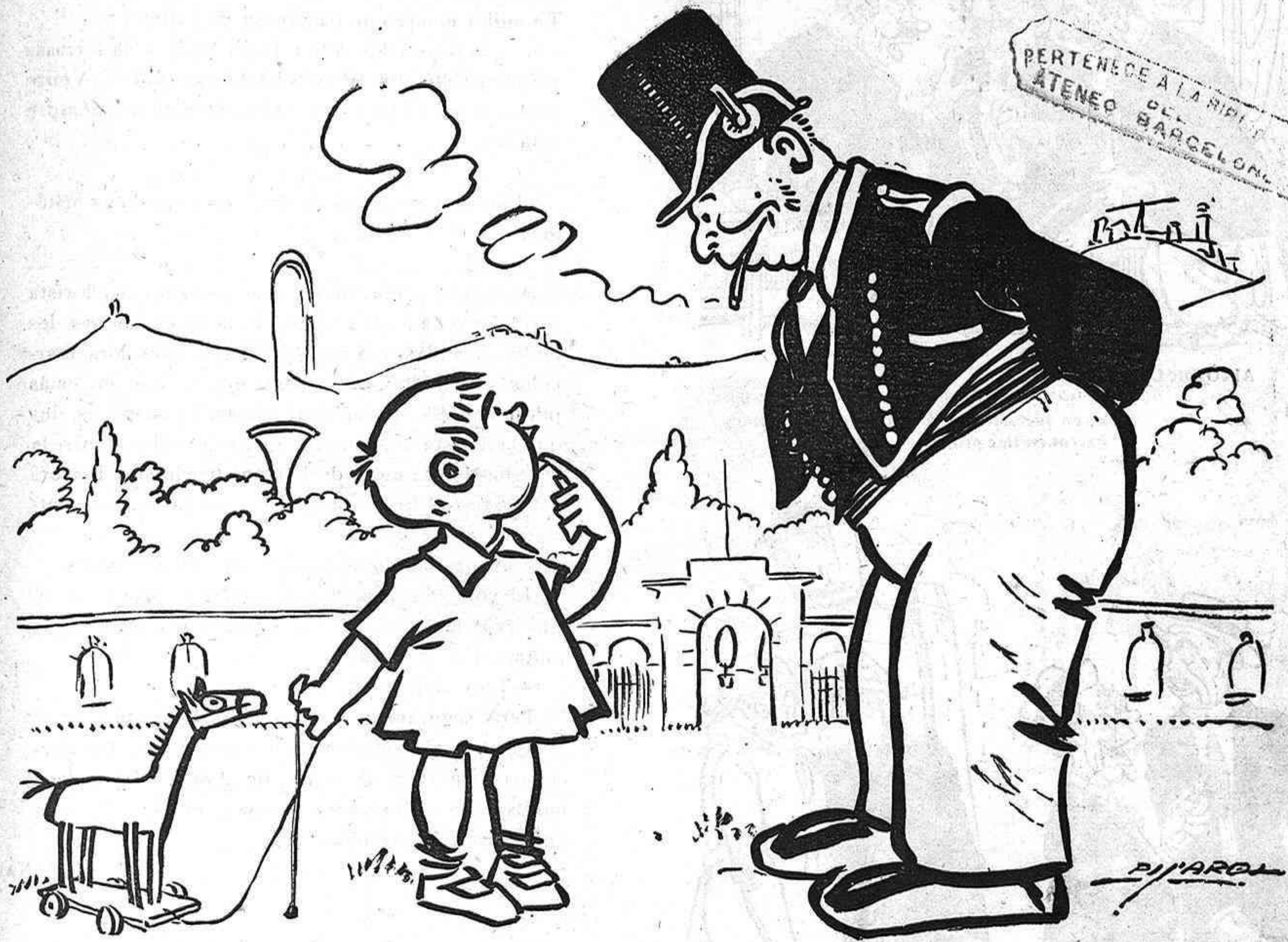
Aristocràcia

Aquest és un aristòcrata català. El seu títol és igual al d'un puré famós. Escriu comèdies, que es representen una sola vegada a expenses de l'autor i que la gent celebra amb manifesta alegria. Porta monocle. Es distressa. Es un home tan elegant que sembla que s'hagi escapat de l'aparador d'una sastreria.

Ara, últimament, se l'ha vist passejar en un cotxe que semblava de casament: dos cavalls, cotxer i lacai, per un passeig de les afores de la ciutat, molt concorregut aquests dies. S'havia col·locat en el cotxe amb una postura indolent, d'odalisca, amb el rostre apoiat en una mà. Duia el cap descobert i tan brillant que, per comptes de les sabates, semblava que s'hagués fet enllustrar el cap.

Entre els seus amics i coneguts s'han comentat molt aquestes anades i vingudes pel passeig excèntric. —Per què hi deu anar tant?—preguntaven.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A L'ENTORN D'UN EXPEDIENT

El cas de la pobra velleta

Hem parlat, en aquestes planes, d'una pobra velleta contra qui, traïdorament, s'havia fet un expedient de reclusió per a portar-la al Manicomi de Sant Boi.

Doncs bé; ens innoven, amb totes les garanties de certesa, per persona que en mereix crèdit, lo següent a l'entorn d'aquest *affaire*.

Donya Maria Casanovas Mor, la velleta a qui es volia recloure, està en ple i constant ús de raó, i la persona que instà l'expedient, és la filla d'aquesta senyora.

Un dels metges que firmà el dictamen és el metge Inspector del Servei dels dementats que la Mancomunitat té en el Manicomi de Sant Boi.

No els sembla als senyors Consellers de la Mancomunitat que cal fixar-se amb el fet de que el metge

firmant d'un dictamen sigui el qui després el té d'avaluar i revisar?

Ens assabenten també que s'ha fet un contra-expedient i que s'ha formulat la corresponent denúncia.

Cal fer justícia en aquest cas de la pobra velleta que nosaltres hem sigut els primers en descobrir.

:: GLOSSARI ::

DELS DEMATINS

Això dels dematins ens preocupa, francament. Es a dir: no és que ens preocupin els dematins en sí, sinó la manera de passar-los.

Com passar un dematí de primavera d'una manera agradable i, si pot ésser—que tot pot ésser en

AIXÒ DE L'HONOR

—Diguin al senyor Cofi, que de padrins no en necessito per a matar-lo. Amb un bon garrot en tinc prou.

LA VIDA BARATA

—Ves aquells dos senyors d'allà, Laia? Són dos acaparadors que perquè han vingut forasters han abaixat les patates i han apujat el sucre.

aquest món—d'una manera un xic poètica? No serà pescant amb canya,

. I ja hi hauríem caigut, perquè les temptacions són una mena de *tobbogan* que quan te n'adones ja ets baix, i perquè si la dona és feble l'home encara és més feble. N'és tant que, fins ara, que nosaltres sapiguem, encara no ha sapigut desfer-se de la tirania de la dona.

Doncs, com anàvem dient, hauríem caigut en aquesta temptació, però ens ha vingut una bona idea,

d'aquelles que es mereixen tots els honors: palmada al front, rialleta, *aaahl* de satisfacció, etcètera, etc. La millor manera de passar els dematins
. . . , és passar-los a un Cafè, però a la terrassa d'aquest Cafè, que ademés ha d'ésser cèntric. Veure passar la gent i les coses, i riure-se'n un xic, sempre està bé.

T'autosuggestiones, et creus que ets al cinematògraf—

còmica. Al cap d'un moment se t'acostarà una florista marcida, vella i lletja—totes les floristes, menys les de les novel·les, són així—i t'oferirà unes flors marcides, velles i lletges. Tu diràs que no, que no estàs per flors, i ella que sí. Així passareu una estona, fins que la florista vella, lletja i marcida vagi a oferir la seva llastimosa mercaderia a un altre infeliç. Llavors veuràs passar un automòbil de forma extravagantment còmica i diràs:

—Aquest automòbil sembla empeltat d'embut.

Llavors veuràs passar una noieta elegant i bonica, que va a dur a casa del seu amant els seus llavis pintats. I tu pensaràs:

—Tan aviat!

Però, segurament, ella no pensarà com tu.

I amb això haurà sonat l'hora del dinar. Tot Barcelona farà olor de *caldo*, de *pilota*, de cigrons bullits. I tu, que seràs un senyor, et sentiràs ofès i et retiraràs dignament a casa.

XARAU

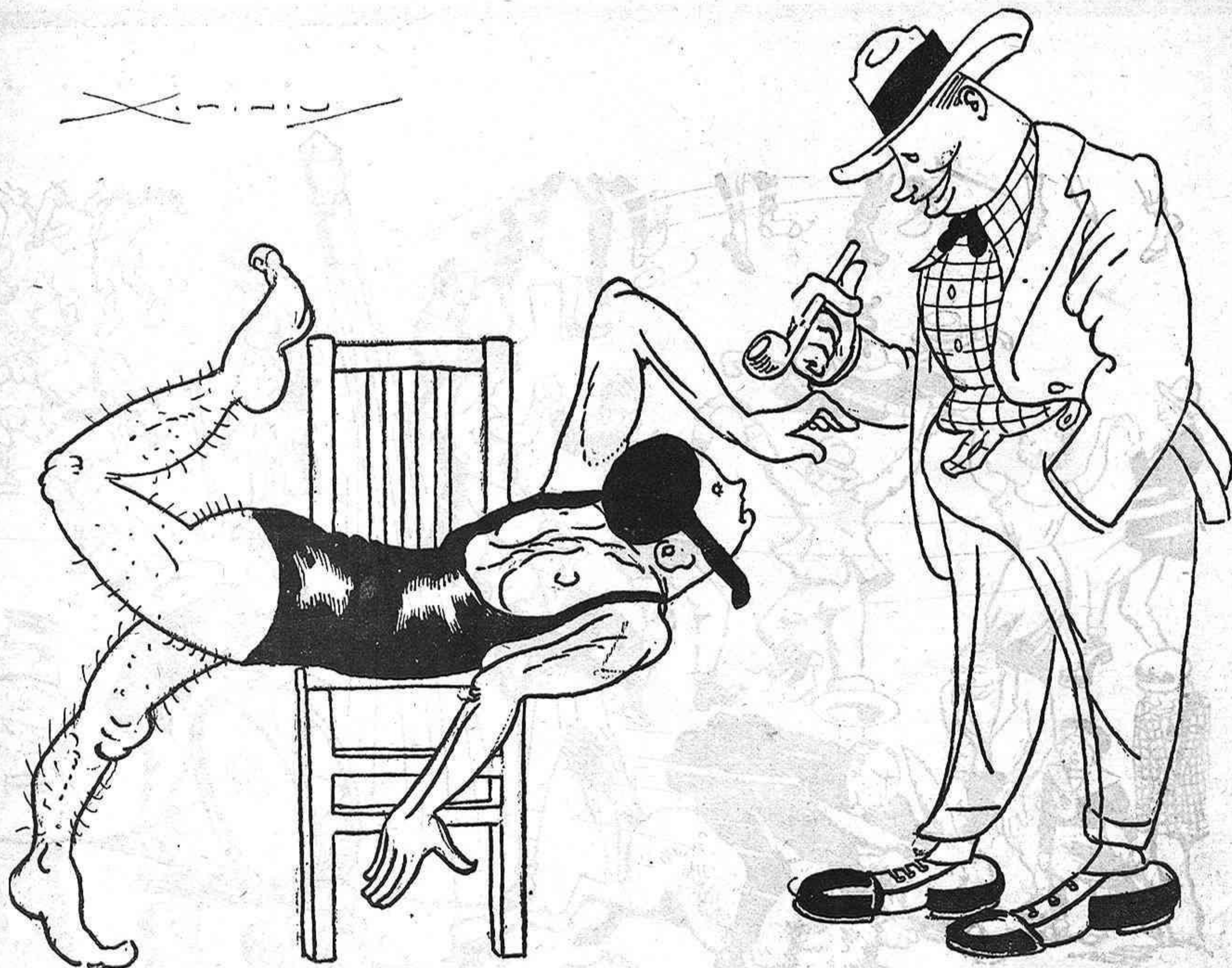
LICEO

Heu's aquí el programa dels dos concerts que en aquest teatre ha donat l'«Orquestra Pau Casals»: L'obertura de «Coriolà», de Beethoven; la *Simfonia inacabada*, de Schubert; un *Doble concert*, de Brahms; una *Rapsòdia*, de Debussy; un fragment de la tragèdia lírica *Neró i Acté*, de Manén; la sardana *A En Pau Casals*, d'En Garreta; la *Tercera simfonia*, de Beethoven, més coneguda per la *Heròica*, unes melodies hebràiques de Max Bruch; *La vida breu*, d'En Manuel de Falla, el gran music espanyol del nostre temps; un fragment de *Goyescas* d'En Granados; la *Catalònia*, d'Albéniz i el poema *Don Joan*, d'En Ricard Strauss.

Heu's aquí un programa interessant de debò, interessant per a tots els gustos. Del més exquisit al mitjanament educat en música li ha de plaure aquest programa.

A nosaltres ens plagueren, sobretot, les obres de Strauss, Falla, Debussy, Albéniz. No cal dir—perquè ja és de suposar—que deixem apart a Beethoven, l'home que ha dit en música tot lo que pot dir-se.

Remerciem coralment an Pau Casals, que de tant en tant ens ofereix el riquíssim present del seu art i el de la seva orquestra que bona falta ens fan.

SPORTS

—Què fas aquí, amb aquesta postura tan estranya?
 —M'assajo a nedar.
 —I avances molt?
 —No gaire, però em mantinc molt bé a ràs d'aigua!

ROMEA

Anna Christie, de l'americà O'Neill no és pas una meravella, però ja ens convenia la seva incorporació al teatre català. L'estrena d'aquesta comèdia ens ha fet l'efecte de que en una cambra d'atmosfera rarificada per males olors infectes, obrissin una finestra a l'aire lliure i valent de fora. Al teatre català—i quan diem teatre català ens referim al que es conreua al «Romea»—hi havia un empudegament de moralitat, però de moralitat mal entesa, hipòcritament mixtificada; totes les obres semblaven originals del senyor Josep M.ª Folch i Torres, a totes les obres se'ls posava un ridícul *taparrabos*. Per això el públic sent el mateix interès per aquesta mena de teatre que pel teatre de titelles.

Anna Christie, de l'americà O'Neill, no és pas una meravella ni mo't menys. Per la seva acció desigual i un xic difosa, a voltes recorda una pel·lícula sentimental, d'ambient de baix fons, d'aquestes a que tan aficionats són els nordamericans, i que ells han sapigut salvar de la cursileria amb uns discrets tocs de tendresa i d'humorisme.

El llenguatge d'aquesta obra *balla* un xic, no segueix una trajectòria clara i recta, sinó trencada, fosca i plena de giragonses.

Però de totes maneres alegrem-nos de la incorporació d'*Anna Christie* al nostre teatre. Per què? Perquè és una obra, malgrat els seus defectes, interessant i valenta. Perquè no és una obra

de carrer de l'Hospital, que és un carrer que s'ha d'abolir [per la pernicioso influència que exerceix—ja hi ha una poesia carrer de l'Hospital, una novel·la carrer de l'Hospital, una dramàtica carrer de l'Hospital...—*Anna Christie* és una obra que té lo que ha de tenir tota obra dramàtica i no de cartró: dignitat, honradesa, valentia.

En la interpretació senyalem els noms de les senyores Morera i Ortíz i dels senyors Grassés i Montero.

La traducció d'aquesta obra és deguda al senyor Millàs Raurell.

PER A ACABAR

La companyia del *Bric a Brac* ha passat al «Victoria», amb la valiosa cooperació del star nordamericà Eddie Polo.—Al «Tívoli» es deu haver estrenat una obreta d'autors novells, escrita expressament per a que s'hi llueixi l'Emili Vendrell.—En Caballé ha plegat al «Nuevo». El públic del Paral·lel no ha volgut saber res ni amb el *Sol de Sevilla* ni amb *El Dictador*. Què hi farem!—Es diu si En Joaquím Montero debutarà al Paral·lel com a primer actor i director d'una companyia lírica.

BOB

—I encara diran que a Barcelona la gent no es diverteix!

Primaveral

Els arbres que perden les fulles,
petites despulles
d'un temps beneït que es marceix,
esqueixen l'escorsa gruixuda
i al bes d'una calma perduda
la branca floreix.

Els homes, igual que l'arbreda,
si els volta una boira moit freda
s'ajupen retuts pel malt vent,
prò dins de l'escorsa batega
un cor que l'hivern no el doblega,
puig vibra fervent.

Un temps tornarà la bonansa
com llum d'esperança,
que l'ànima viu i viurà,
quan neixi la gran Primavera,
obrin la seva ala lleugera,
l'ocell cantarà.

Oh, bosc de les ànimes fortes!
Va pendre't el vent fulles mortes,
prò neixen de nou,
la fúria de tantes ventades
i les destralades,
per tu, no són prou.

ANTONI OLLÉ BERTRÁN

FUTBOL

Barcelona - Everton

Veritablement, després de la gran actuació que els de l'*Everton* havien fet en llur primer partit, suposàvem que els anglesos davant d'un *Barcelona* en el que podien jugar els olímpics Samitier, Piera i Carulla, no sols millorarien el joc, sinó que s'emplearien més a fons. Així fou en comptats moments del partit, però en general no es mostraren a l'altura d'altres equips professionals anglesos que ens han visitat. Veritat és que es trobaren davant d'un contrari que si en qüestió de tecnicisme no fou el *Barcelona* que coneixem, en canvi es mostrà en tots moments com un equip ple d'entusiasme i de voluntat, que els desconcertà en moltes ocasions; però malgrat això, continuem creient que l'*Everton* no ha donat de si tot lo que sap i pot.

El *Barcelona*, com diem, mostrà molta fe i desitjos de conquerir la victòria, que aconseguí per 2 goals a 1, obra de l'Alcántara i En Piera, els de casa i d'En Cock el dels anglesos.

De l'*Everton* mereixen ésser citats Mc. Bain, Mc. Donald i Harland; i dels nostres l'Alcántara, el millor de tots, En Blanco, En Torralba. Ah! I En Samitier... per dolent.

L'arbitratge del senyor Contreras, immillorable.

BOXA

Els aficionats a la boxa, dissapte passat, suposem que vivien a la Lluna. Sinó és així, no comprenem com no ompliren les «Arenas» per a presenciar la vetllada anunciada. Ells s'ho perderen! Resultats, els següents:

Roca-Brown, feren un bonic combat que guanyà el segon per punts.

En Rey es mostrà com un mestre al triomfar d'En Vallespín (R.) també per punts.

Sales-Zaragoza, acabà per desqualificació d'aquest.

L'Uzcudun, que té una pinya fantàstica, deixà k. o an En Nilles al quint round. Poden creure que d'aquell *uppercut*, no en voldriem ni la més petita participació. Paraula!

I per últim el madrileny Ruiz s'emportà la decisió per punts, en el seu combat amb En Denain.

FERRÀN

DRETES I ESQUERRES

La joventut esquerrana no vol donar-se pas. Ara mateix havem tingut *Saló Noucentista* a «El Camarín», amb un grapat d'escultures i pintures un si és no és revolucionàries, entre les quals es deixaven mirar, amb tot i estar mal amanides, una nota de mar signada per En Vicents; una *Dona nua* que es vol banyar perquè té molta calor, amb permís de l'Alfred Figueras que la va pintar a trossos, i els ninots de bulto d'En Rafelet Tona, el qual ens sembla té més lluc que tots els altres noucentistes plegats, a judicar per l'enfocament del *Torç de dona* que ens mostra i la ten-

EL PREMI

— Si fas bondat i et portes bé, et duré a veure els reis!
— Els reis pel maig? Cà! Vostè m'enganya!

—Quina llàstima! Només me n'he pogut posar tres! Pel juliol em posaré els altres!

dència a la correcció que revelen les testes exposades, estudis de retrats.

També a les «Galerías Dalmau» s'hi han abocat els esquerrans de debò i els de per riure que figuren en l'Agrupació «Les Arts i els Artistes». Entre els segons sobressurt En Canals amb un bell retrat de dona fet amb la mà dreta; segueixen En Carles, que hi té una marina i un paisatge encertats de llums; En Colom, aixecant el vol per un *Interior de bosc*, i l'Iu Pasqual, que ens mostra una volta més com és dona diafanitat a les vistes dels voltants d'Olot. Els escultors esquerrans de l'Agrupació tiren cap a la dreta, també; En Casanova amb dos caps de dona, En Duñach amb un retrat femení i En Gargallo amb una *Baigneuse* ben proporcionada i un torç d'home de bronze, el torç, no l'home. Està clar que no hi manca la brometa escultòrica gargalliana, representada per *L'home del Cafè*; què hi farem!

Dels pintors esquerrans de debò, no en recordo res, i dels dibuixants, amb prou feines: En Nogués i l'Obiols que hi fan el seu paper, alguna coseta d'En Ràfols... Voleu més pega?

A «La Pinacoteca», un tal Bernard hi té recollits bon nombre de dibuixets en negre i en color, finets i elegants que no tiren cap a la dreta ni cap a l'esquerra però, que s'aguanten com uns homes. En canvi a a «Cà'n Parés», el jove Terruella es declara dreturer en el sentit artístic de la paraula. Es que En Terruella, que té pasta d'impressionista, vol posar cada cosa al seu lloc, encara que sigui a còrre-cuita, conservant

les tradicions de l'art gros, i el mateix fa un apunt instantani a la plaça de braus, o qualsevol cabaret, que sap pintar paisatges amb tots els ets i uts com el que presideix la seva exposició.

Així m'agraden els pintors, a mi.

La nota curiosa i ferma de la quinzena pertany al mestre estatuari En Josep Llimona, el qual ha reunit dotze belles figures, eixides de les seves mans de plata, en un departament de les «Galerías Layetanas».

Mestre Llimona és un escultor impecable, un artista exquisit. Jo prou hi voldria fer brometa amb les seves estàtues, però no trobo pas el desllorigador: davant de la magnífica *Dona agenollada*, d'aquell grup selecte representant la *Maternitat*, i d'aquella *Adolescent* carnosa i fresca que sembla bellugar-se talment, l'esperit se m'encongeig i m'imposa el seu criteri absolut, dient-me: — Noi, això està bé!

Ja ho crec que n'està de bé!

Aquesta exposició és un nou triomf de les dretes que no es torcen i fan sentir el seu pes allí on es presenten.

Salut, mestre Llimona!

C. ARBÓ

Sembla que En Ventoldrà, aquest *torero* català, l'únic que tenim no pot torear a Barcelona.

Un representant d'empreses, que viu a Madrid, no ho vol i li ha declarat el «boycot». Suposem que serà cosa de *riñones*.

L'«Orfeó Català» ha obert un concurs de reculls de cançons, ballets i danses, tocadetes i crides típiques catalanes, per tal d'aplegar materials per a la confecció del «Cançoner Popular de Catalunya».

Hi ha dos premis de 1000 pesetes, dos de 500, tres de 250 i varis accèssits. El terme d'admissió és per tot el dia 31 de desembre d'aquest any.

A treballar, doncs, i a cercar música per aquests móns de Déu!

Al Passeig de Gràcia van tapant les escales que condueixen als paradors del *Gran Metro*; i això que té d'inaugurar-se el mes que ve la primera línia soterrània barcelonina.

Si ho entenc que em pelin.

Els nostres *boulevardiers* estan que bufen; la derrota soferta amb amb motiu del plebiscit de les *Rambles* els ha deixat com nous; no saben on agafar-se per a fer soroll i miren de reüll als *ramblistes*.

Que prenguin paciència.

També n'havem de pendre els que escrivim pel públic, d'un grapat de temps ençà.

I no fem pas mala cara a ningú.

Un estimat confrare diu que la Rambla no és pas cap andurrial.

No? Doncs ningú ho diria. Hi ha fang, hi ha roderes, és fosca com la gola del llop.

No, no. La Rambla no és pas cap audurrial. És pitjor.

Això del vot de les dones ja és un fet. Els butlletins d'inscripció han sigut ja repartits per totes les cases.

A les dones els hi fa molta il·lusió poder omplir aquests butlletins. «Nom i cognoms»: ja està. «Natural de»: ja està. «Estat»: ja està. «Edat»: ahl però, també els anys que es tenen?

No! Això mai! Abans no votaran que dir els anys que tenen.

A l'Ajuntament de Madrid hi ha hagut, amb motiu de la discussió dels pressupostos, un gran escàndol.

Quina enveja sentim! I pensar que fa tan temps que aquí no n'hem sentit d'escàndols!

Ens fa l'efecte que els regidors de Madrid són de millor qualitat que els d'aquí.

Com si diguéssim uns regidors més resistents, de més durada.

Mussolini, segons diuen, no vindrà a Barcelona, perquè té feina al seu país amb això dels Convenis amb diverses nacions.

La manca de patates encara mou soroll.

Amb tot, sembla que ja ho tenim arreglat. Ara tothom podrà menjar patates.

Si les compra, és clar, i si les paga.

Ara resulta que «Sun Yat Sen» no és mort.

«Sun Yat Sen» no és pas un *camelo*, com sembla al primer cop d'ull, sinó el nom del cap dels revolucionaris xinos.

Ens en felicitem, com a lliberals que som, i felicitem alhora a la *Gaseteta dels Xinos*.

S'han fixat que han *ensorrat* les Rambles?

Millor; abans l'*ensorrada* la feia el Metropolità. Ara la sorra l'ha posada l'Ajuntament perquè no diguin que la ciutat comtal era pitjor que Cuenca, Sòria o Vitigudino.

Aquí sols s'ensorra quan ha de venir algú...

I fan bé...

En el plebiscit de les Rambles ha guanyat la idea que el cor de Barcelona no se l'operi ni se li apliqui sueros reformistes de cap mena.

Totes les Entitats han acordat que segueixi com ara.

Totes no; hi manca que digui la seva l'Associació de Plantes i Animals, doncs l'opinió d'aquesta és la que està més en caràcter per a coses així.

Han sigut destituïts alguns professors de l'Universitat Industrial sobre l'enquesta del baró de Viver...

No hi afegim el més petit comentari.

La solució a la volta...

A Roma hi hagué un incendi.

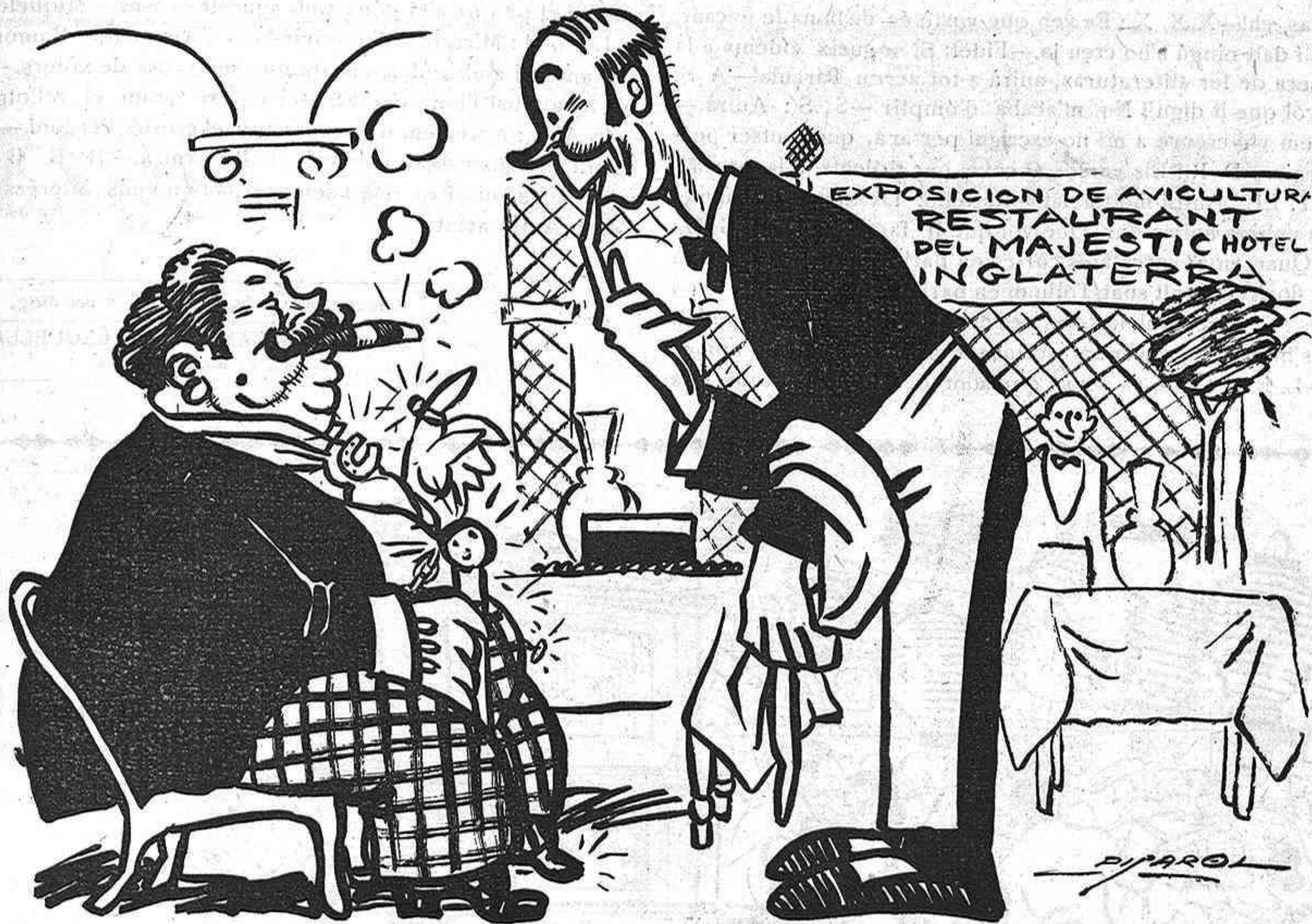
El rei i la reina feren de bombers.

El foc era en una fàbrica de fustes, vora el Palau.

Diuen que el rei i la reina, darrera els taulons, tiraven plaques fotogràfiques.

I també ajudaven als qui apagaven el foc, junt amb els homes, amb força i heroicitat.

El poble aclamà als sobirans,

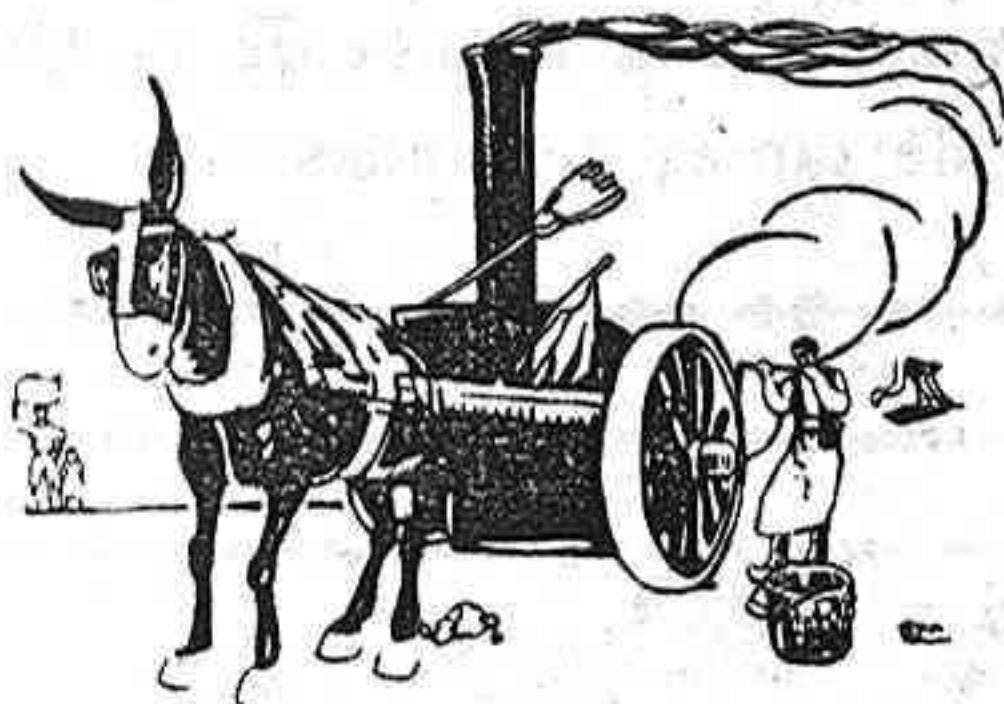

EL NOU RIC A L'EXPOSICIÓ

—«Porti'm un parell de galls raza antiguo combatiente Inglés azul, d'aquells de sis mil pessetes, que siguin ben cuits!»

Ni En Romanones ni l'Alvarez faran de bugadera.
No els deixen enraonar.

I es diu que els posaran uns pitets que diran: *Come y calla*.
I els compraran caramels perquè no plorin.
Pobres nens!...

Respostes pagades

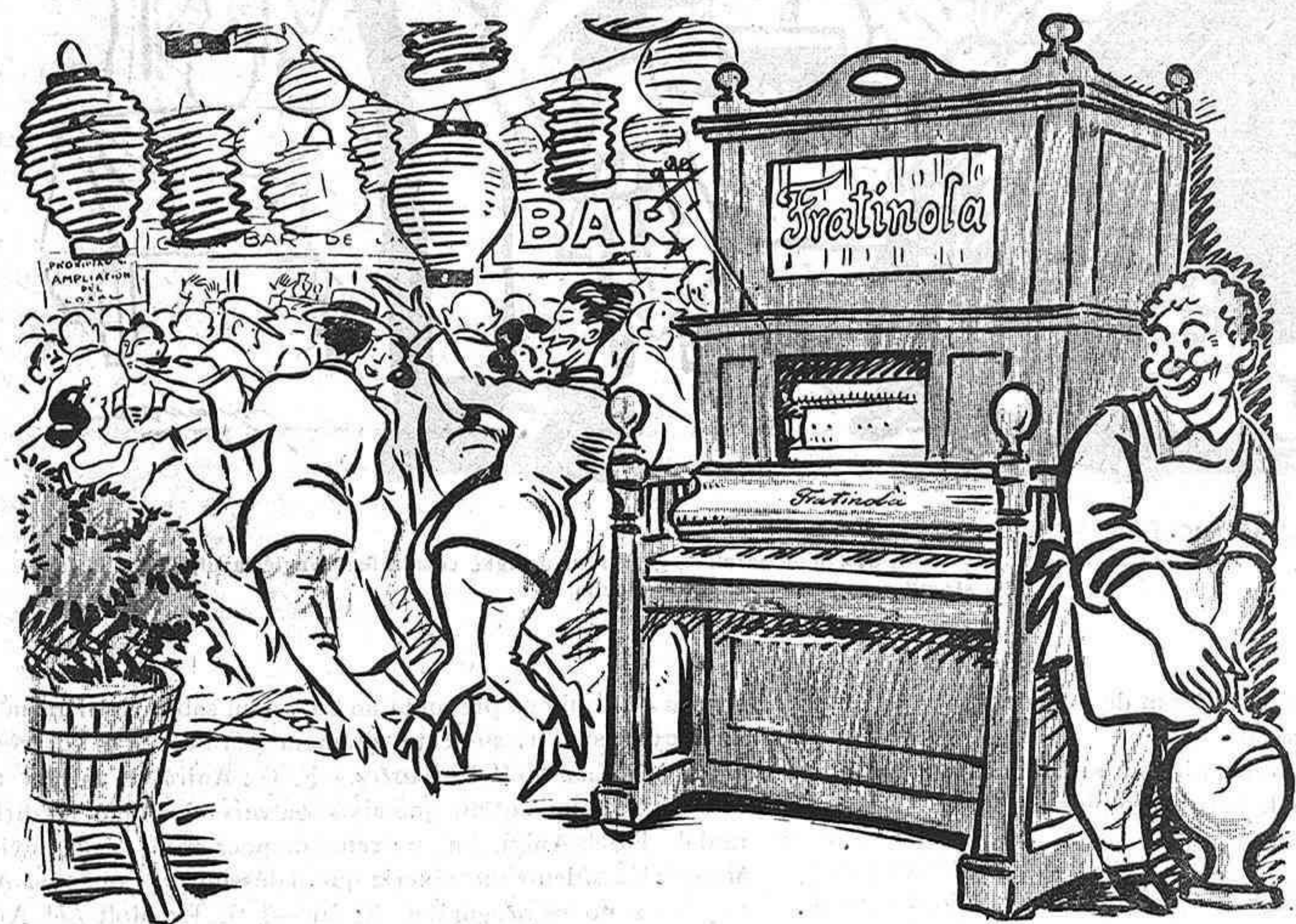
Ll. J. V.: Anirà — A. O. B.: Anirà. — R. P. C. (Mallorca): Estimad senyor: Ens costaria molt de canviar l'ortografia. I és llàstima perquè l'article està bé. — A. T.: Anirà. — F. G.: Els seus versos aniran a *La Campana* — A. C.: No pot ésser, de cap manera! La seva literatura (?) ha passat de moda. — J. A.: Els dibuixos són defectuosos. — J. P. G.: Amb aquell dibuix no farem res. Però, no obstant, estudiï, que vostè pot arribar a fer-ho bé. — J. A. M.: D'aquest

senyor per qui ens pregunta no en volem saber res. Perquè no és un senyor, sinó un subjecte altament perillós. Si el vol veure el trobarà al *Lion* fent el *pollastre*. — F. G.: Anirà. I anirem a l'estrena. — Curritu: Vol dir que això són versos? Ningú ho diria. Paraula! — Fidel: Anirà, amb un retoc de poca cosa. Vagi enviant. — Miquel: Un «ídem» mereixeria que li déssim, per «manu». Aquestes coses no es pregunten. Es fan. — J. L. R.: Molt bé! Amunt i crits, que així és com s'arriba ésser quelcom gros. — A. M.: Els nens no van ni amb rodes. L'article no està mal, però vostè pot fer quelcom millor. Treballi, i enviï tot el que vulgui. — Reiet: Va al cove, amb lluna i tot. Els versos a la lluna ja no són moda. — R. S.: Anirà molt aviat. — P. L.: Ens agrada, però no pot anar perquè és massa llarg. — K. Y. O.: No ho publiquem perquè ja és al cove fa molt temps. No se'n recorda? — Pau: No badi, home, no badi. — Sisquet: Ho publicarem a son degut temps. — L. Ll.: No retornem els originals, però tot el que ens ha enviat, menys els versos, ho tenim en cartera. Els versos ja són a Cà'n Taps. — R. Ll.: Això de la pols és un mal prou vell a Barcelona. Potser sí que ho aprofitarem, encara que no sigui pas massa bo per a una caricatura. — Triquistiquis: Es llarg i poc graciós. Tot el que acaba amb castanyots ens fa una mica de bassarda. Els versos, no van enlloc. Semblen de tres mesos i no de divuit anys com diu que tenen. — G. C. V. de B.: Per què a la dama:el·la dels seus somnis no li envia particularment tot allò, i ens ho remet a nosaltres? De fills del pecat no en volem saber res. Els versos massa llargs i excessivament romàntics per a la nostra revista. — A. F. B.: Van de dret al cove. — Miquelitus: Anirà potser a l'Almanac. — R. S.: Si em vol creure a mi, no s'hi amoini. Si pot ésser no enviï aquesta llauna. — J. L.: Anirà — Max: Anirà — Ramonet: Anirà arreglant-ho una miqueta. — F. T.: Que potser és xino vostè? Perquè el català no

l'escriu pas, eh!—X. X X.: Es veu que vostè és de bona fe encaar. Això d'allí dalt ningú s'ho creu ja.—Fidel: Si segueix «ídem» a la seva manera de fer «literatura», anirà a tot arreu Paraula!—A. S. E.: Què vol que li digui! No m'acaba d'omplir.—S. S.: Anirà.—A. B.: Si em vol creure a mi no escrigui per ara, que potser perdria el llegir.—D. R.: Els versos al cove, per dolents, i la prosa... també.—T. LL.: Anirà molt aviat.—Rattello: Deixi'ls estar, home, a aquests pobres animalons. Que vol que li facin mal?—M. G. M.: Es llarg. Quan envii coses més curtes en parlarem.—Juli M.: Això del «maig florit» és molt suat. Tothom en parla.—Plum: No en volem saber res de zoologia.—Flix: Cregui'm, jove. No s'hi dediqui encara a escriure. Per ara dediqui's només a llegir.—L. P. R.: Que es pensa que som de Llofriu? Aquí tots

sabem el pa que s'hi dóna amb aquestes coses.—Miquelet: Anirà —L. Ll. M.: Mirarem d'inquirir-ho a l'Almanac.—Ramón X.: No pot anar ni amb rodes, encara que sigui cosa de xòfers.—A. M. B. No ha arribat l'hora encara. Qui sap si tenim el rellotge parat! —F. A. L.: No volem que ens toquin el crostó Perdoni —E. C. M.: Anirà, arreglant-ho una mica.—T. R.: Anirà.—B. B. B.: Que e seu lema sigui «Pau, pau i sempre pau» no ens interessa gota.—Peret: Anirà aviat

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Tanmateix això de la **Fratinola** és una revolució.

Als llocs que fa musica la **Fratinola** ja poden estar segurs de que tot són empen-tes.

I la prova és que la casa **WERNER**, que té els magatzems a la Ronda de la Universitat, núm 31, telèfon 932 G, es veu agoviada de tantes demandes

FESTES
DE
Maig i Juny
DE
1924

Futbol - Curses de cavalls - Boxa
Teatre de la Naturalesa al Parc de
Montjuich - Sardanes - Festivals
infantils - Espectacles extraordinaris
en tots els teatres - Focs artificials
:: Festes marítimes, etc., etc. ::

TOTHOM
A
BARCELONA

OBSEQUI als llegidors de
L'ESQUELLA de la TORRATXA
LOT excepcional de llibres **LOT**

Obres que valen en conjunt 19'50 pessetes es donen als llegidors de **L'ESQUELLA** per 3 pessetes

	Pessetes		Pessetes
Fernando P. Camino. «El cabo Pérez»	2	J. Burgas. «Ombres d'amor».	1
A Z «El alma al diablo».	2	J. Roca. «Lo Bordet».	2
Sebastián J. Carner. «El genio y el arte».	1'50	E. Vidal. «Bona jugada».	1
«Mil chistes y cuentos».	0'50	P. A. Torres: «Lo combat de Tratalgar».	2
Alfonso Jonault. «Abraham Lincoln».	1	Sanall y Serra. «La direcció del globo».	0'50
E. Vidal y J. Roca. «El cuchillo de plata»	2	C. Clarís. «Colón»	0'50
J. Burgas. «El premi de l'hermosura»	1'50	S. Gomila. «Carn i Ossos»	0'50
J. Burgas. «Gloriós St Medí o la Colla dels tivats»	1	Próspero Merimée «Carmen».	0'50

Total 16 volums que valen a preu de catàleg 19'50 ptes. es donen per 3 ptes.

Per a ésser remés a províncies és necessari ajuntar a l'import del **Lot** pessetes 0'75 pels gastos d'envio.

AVÍS. La quantitat de LOTS es molt limitada, així és, que, un cop agotats, no hi ha dret a reclamació

Obres de Mossèn CINTO VERDAGUER

La Atlántida	3'50 pessetes	San Francesch	0'65 pessetes
Idilis y Cants místichs.	0'75 »	Flors del Calvari	0'75 »
Montserrat	0'75 »	En defensa propia.	0'75 »
Caritat	0'50 »	Santa Eularia.	0'50 »
Canigó	0'75 »	Ayres del Montseny	0'65 »
Lo somni de Sant Joan	0'50 »	Flors de Maria	0'65 »
Excursions y viatges	0'75 »	Nerto.—Cantich dels cantichs	0'75 »
Patria	0'75 »	Eucarístiques	0'90 »
Dietari d'un pelegrí a Terra Santa.	0'75 »	Al Cel	0'50 »
Jesús Infant.—Bethlem	0'50 »	Rondalles.	0'65 »
Jesús Infant.—La fugida a Egipte	0'50 »	Folk-lore.	0'50 »
Jesús Infant.—Nazareth	0'50 »	Discursos. Articles. Pròlechs	0'75 »
Roser de tot l'any.	0'75 »	Càntichs	0'75 »
Veus del bon pastor	0'65 »		

EL MEJOR RECUERDO DE LA CIUDAD

BARCELONA A LA VISTA — **ALBUM DE FOTOGRAFÍAS** —
DE LA CAPITAL Y SUS ALREDEDORES

Edición lujosamente encuadernada, pesetas 15

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además 30 céntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebalxes.

UNA PREGUNTA I UNA RESPOSTA

- Diga, señor urbano, toda esta gente compra libros?
No señor, no! Compra entradas pa los toros!